

# Gör så här

*när någon berättar  
för dig om övergrepp*

Försök lyssna **aktivt** och **uppmärksamt** och lägg formuleringar på minnet.

**Ifrågasätt** inte berättelsen.

Ställ **inga frågor** utöver sådant som kan behövas för att förtydliga vad som har hänt och ge inga snabba svar.

Uppmana den som berättar att göra en **anmälan** till polisen och sociala myndigheter samt att ta kontakt med någon av **stiftets kontaktpersoner**. Erbjud hjälp med att ta dessa kontakter och gör det så snart som möjligt.

Ge **inga löften om tystnad!** Gör klart för den som berättar att detta är så allvarligt att någon av stiftets kontaktpersoner **måste** informeras, även om inte den utsatte eller dess familj själva gör det.

Så snart som möjligt efter samtalet: gör **minnesanteckningar**; datum, tid, samtalets huvudsakliga innehåll och hur ni kommit överens om att gå vidare. Använd initialer när du skriver ner vad olika personer ska ha gjort. Kontakta stiftet och berätta vad som har hänt.

# Kontaktuppgifter

*vid misstanke om eventuella  
sexuella övergrepp på minderåriga*

GENERALVIKARIE P. **Pascal René Lung** OP  
generalvikarie@katolskakyrkan.se  
08 - 462 66 02

**Margareta Egeberg**, LÄKARE  
070 - 718 85 73

DIAKON **Björn Håkonsson**, BISKOPSDELEGAT  
Stiftets barnskyddsombud  
barnskyddsombud@katolskakyrkan.se  
Tel. 070 – 33 22 904,  
säkrast vardagar kl. 08-12

Församlingarnas kyrkoherdar, rektorerna för missionerna samt ledarna inom kyrkliga organisationer ansvarar för att Beredskapsplanen genomförs i detalj inom sina ansvarsområden. Upptäcker du fel och brister i barns säkerhet inom kyrkan ska du påpeka det för dem.

Du kan alltid vända dig till stiftets barnskyddsombud om du vill berätta något, undrar något, har synpunkter eller idéer.



STOCKHOLMS KATOLSKA STIFT  
www.katolskakyrkan.se • Tel 08 – 462 66 00

# Barns trygghet i kyrkan

*Om katolska kyrkans  
arbete mot övergrepp*



# Barn och ungdomar ska vara trygga i katolska kyrkan.



DIAKON BJÖRN HÅKONSSON  
STIFTETS BARNSKYDDSOMBUD

Stiftets **barnskyddsombud** ska bevaka skyddet för barn och ungdomar mot sexuella övergrepp inom kyrkans verksamhet. Stockholms katolska stifts "Beredskapsplan mot sexuella övergrepp på barn och ungdomar" syftar till att öka kunskapen och medvetenheten om sexuella övergrepp och därmed öka tryggheten för alla i kyrkan. Den kan laddas ner på stiftets hemsida, [www.katolskakyrkan.se](http://www.katolskakyrkan.se), under fliken "Barnskyddsombud".

Denna folder är en kort sammanfattning av beredskapsplanens skyddsregler. Med "barn" avses i det följande varje person under 18 år.

Övergrepp är allt från rent fysiskt våld till orsakande av psykiskt lidande. När auktoritet missbrukas på ett sätt som skadar minderåriga eller andra sårbara personer är det fråga om övergrepp. När ett barn utnyttjas av en vuxen är detta en kränkning som kan orsaka sår för hela livet. Om präster, anställda eller volontärer i kyrkan gör sig skyldiga till övergrepp innebär det ännu större skada eftersom präster och andra som arbetar inom kyrkan åtnjuter så stort förtroende. Vi måste därför ingripa omedelbart och med kraft för att skydda den som har utsatts.

- **Misstankar** eller **kännedom** om **övergrepp** inom kyrkans verksamhet **ska anmälas till polis** eller sociala myndigheter. Alla har rätt att göra det.
- **Misstankar** eller **kännedom** om **övergrepp** ska också snarast **rapporteras** till **generalvikarien** eller en annan av stiftets kontaktpersoner.
- Alla som är anställda eller i sitt uppdrag inom kyrkan har kontakt med barn, måste gå stiftets utbildning om beredskapsplanen och skriva under på att de har tagit del av reglerna.
- Om man får kännedom om en anklagelse eller misstanke som inte har anmälts eller utretts ska man anmäla saken till generalvikarien eller stiftets kontaktpersoner. Att man tänker ta denna kontakt ska klargöras i samtalet med den som har framfört anklagelsen eller misstanken. Inga löften om tystnad ska ges.



**Ett sexuellt övergrepp mot ett barn som inte anmäls, kan leda till att fler barn utsätts.**

**Därför är det absolut nödvändigt att varje anklagelse eller misstanke blir utredd på rätt sätt.**

**Du som tar del av ett utsatt barns berättelse spelar här en nyckelroll. Undrar du hur du ska gå till väga kan du få hjälp av stiftets kontaktpersoner eller av barnskyddsombudet.**

- En präst som under bikt får kännedom om övergrepp är bunden av den tystnadsplikt som gäller under bikt **men** prästen ska uppmana den biktande att anmäla övergreppet och erbjuda stöd och hjälp att göra det.

## Skyddsåtgärder

**för att förebygga övergrepp och misstankar**

En vuxen ska inte vara ensam med en minderårig när det finns liten möjlighet för andra att se vad de gör. Detta både av hänsyn till barnet och till den vuxne.

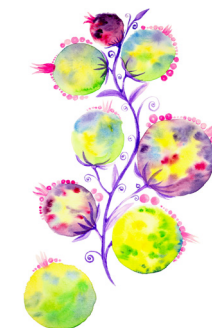
Sträva alltid efter att ha **två vuxna** med i verksamheter för barn och unga. Den som arbetar med minderåriga ska inte träffa enskilda individer i syfte att bygga upp en relation, vid sidan av den ordinarie verksamheten.



När barn och unga ska skjutas i bil: se till att ha **mer än en passagerare** i varje fordon. Vid utfärder: ha en **gemensam uppsamlingsplats** för hämtning och lämning av barn.



Vid **inkvartering** av minderåriga: ett ensamt barn och en vuxen ska aldrig dela sovrum. Vid inkvartering i hem ska minst två minderåriga placeras tillsammans.



**Verka för en miljö där barn tas på allvar.** Incidenter och förhållanden som gynnar otrygghet får inte ignoreras. De ska tas upp vid medarbetarträffar och åtgärdas. Detta ska dokumenteras skriftligt.

OVANSTÅENDE FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER GÄLLER  
**ALLA, UTAN UNDANTAG.**  
FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDerna ska tillämpas  
för att öka allas trygghet i kyrkan.